

EDF objavio Pozicijski tekst o pravima osoba s invaliditetom u građanskopravnoj suradnji

Europski forum za osobe s invaliditetom (EDF) je usvojio i objavio Pozicijski tekst o pravima osoba s invaliditetom u građanskopravnoj suradnji. Ovaj dokument pripremljen je sa svrhom davanja doprinosa konzultacijama u okviru Europske komisije glede građanskopravne suradnje, koja označava zaštitu ranjivih odraslih osoba na razini cijele Europske unije (EU). Pozicijski tekst daje pregled razlika glede kapaciteta pravnih sustava diljem EU-a, od skrbištva do donošenja odluka uz podršku, kao i prikaz kako u prekograničnim slučajevima prava osoba s invaliditetom mogu biti povrijeđena. Također daje preporuke EU-u po pitanju prekogranične pravne zaštite ranjivih odraslih osoba i korištenju Haške konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba iz 2000. godine.

Preporuke EDF-a su da:

- EU ne promiče ratifikaciju Haške konvencije iz 2000. godine, koja u svom sadašnjem obliku odražava zastarjelo te shvaćanje "zaštite" koje trenutačno nije usuglašeno s ljudskim pravima i koje je jasno poništeno Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom
- EU razvije mjere kojima će olakšati ukidanje zamjenskog donošenja odluka u svim državama članicama EU-a, kao i potaknuti

deinstitucionalizaciju, okončanje prisilnog liječenja i smještaja te razviti prakse podržanog donošenja odluka

- EU izda smjernice državama članicama o prekograničnoj zaštiti ranjivih odraslih osoba, temeljene na Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom
- usvojene mjere koje se bave sukobima prava i prekograničnom zaštitom ranjivih odraslih osoba počivaju na osnovama promocije Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i s istom budu usklađene; države trebaju prevenirati primjenu zakona druge države u kontekstu prekograničnih pitanja te međunarodnog privatnog prava kada ono nije u skladu s međunarodnim zakonima koji se tiču ljudskih prava, uključujući Konvenciju
- EU i njezine države članice sustavno konzultiraju i uključuju reprezentativne organizacije osoba s invaliditetom u sve rasprave koje se odnose na zaštitu ranjivih odraslih osoba i mjere koje mogu utjecati na prava i živote osoba s invaliditetom u Europi i šire.

(izvor www.edf-feph.org)

Ensuring disability
rights in civil
judicial cooperation

Platforma za pitanja invaliditeta – jedna od vodećih inicijativa EU Strategije o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030.

EU Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030. kao jednu od vodećih inicijativa ističe otvaranje europskog centra za resurse AccessibleEU u 2022. godini. Riječ je o inicijativi usmjerenoj povećavanju usklađenosti politika pristupačnosti i olakšavanju pristupa relevantnom znanju. Okvirom za suradnju nacionalna će se tijela nadležna za provedbu pravila o pristupačnosti povezati sa stručnjacima i osobama iz struke u svim područjima pristupačnosti radi međusektorske razmjene dobre prakse, poticanja razvoja politika na nacionalnoj razini i razini EU-a te razvoja alata i standarda za lakšu provedbu prava EU-a. U tom je procesu važna uloga novoosnovane platforme za pitanja invaliditeta, još jedne od vodećih inicijativa iz Strategije.

Uspostavljena od Europske komisije 2021. godine, platforma za pitanja invaliditeta zamijenila je Skupinu na visokoj razini za pitanja invaliditeta, ekspertnu skupinu u kojoj su predstavnici Europske komisije, država članica EU-a i civilnog društva raspravljali o pravima osoba s invaliditetom u kontekstu kreiranja politika EU-a. Inicijativa podupire provedbu EU Strategije, kao

i nacionalnih strategija za osobe s invaliditetom. Okuplja nacionalne kontaktne točke za Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom, organizacije osoba s invaliditetom i Komisiju. Platforma je također zamišljena kao forum za razmjenu mišljenja o UN-ovim procjenama provedbe Konvencije u državama članicama.

Internetske stranice platforme za pitanja invaliditeta sadržavaju informacije o sastancima koji se u sklopu iste provode, aktivnostima te analizama, kao i informacije kategorizirane po zemljama. Platforma ujedno promiče dobru praksu u pogledu važnih pitanja pristupačnosti i inkluzije. Jedna od njezinih najvažnijih zadaća je borba protiv diskriminacije na osnovu invaliditeta, što čini jedan od postulata Konvencije. Sve države članice EU-a u platformi imaju svoje predstavnike, a u njezinom radu sudjeluje i 14 organizacija civilnoga društva aktivnih u području zaštite prava osoba s invaliditetom, koje su odabrane putem otvorenog poziva za prijavu.

(izvori: eur-lex.europa.eu, www.ifglobal.org, ec.europa.eu)

Predstavljen izvještaj „Ljudska prava u Hrvatskoj: pregled stanja u 2021. godini“

U organizaciji Kuće ljudskih prava Zagreb od 27. do 29. travnja 2022. godine održana je Godišnja konferencija o ljudskim pravima. Prvog dana konferencije predstavljen je izvještaj „Ljudska prava u Hrvatskoj: pregled stanja u 2021. godini“. Dokument u 423 točke, koje ukupno pokrivaju 416 tema, donosi pregled najvažnijih problema, izazova te otvorenih pitanja koji su u 2021. godini negativno utjecali na zaštitu i promociju ljudskih prava u Hrvatskoj. Na konferenciji je istaknuto kako je izvještaj nastao na temelju sustavnog cjelogodišnjeg praćenja te na osnovi sudjelovanja i doprinosa više od 30 organizacija civilnog društva.

Zaključci izvještaja su, između ostalog, kako nažalost niti tijekom prošle godine ljudska prava nisu bila visoko na listi političkih prioriteta u Republici Hrvatskoj. Na takvu ocjenu navodi i činjenica da niti prošle godine nisu doneseni potrebni dokumenti javnih politika važnih za zaštitu i promociju ljudskih prava i borbu protiv diskriminacije u društvu. Kao izravna posljedica toga u društvu se pojavljuju mnogobrojni problemi i izazovi u ostvarivanju, zaštiti i promociji ljudskih prava. Riječ je o negativnim pojavama koje se sustavno ne rješavaju i koje se ponavljaju iz godine u godinu.

Nažalost, i 2021. godinu obilježila je epidemija COVID-19, kao i posljedice potresa u Zagrebu te na području Sisačko-moslavačke županije. Obnova uništenih, prije svega stambenih objekata, bila je

tijekom prošle godine neučinkovita i prespora, što je istovremeno bilo praćeno postavljanjem prevelikih administrativnih zahtjeva u postupanju državnih i javnih tijela. Što se tiče epidemije COVID-19, primjenjivane protuepidemijske mjere su i prošle godine imale negativan utjecaj na društveni život uslijed ograničavanja ljudskih prava na okupljanje, kretanje te obvezu korištenja EU-COVID potvrde za pristup svim javnim uslugama.

Vezano uz prava osoba s invaliditetom (točke od 290 do 325), istraživanja o kvaliteti života osoba s invaliditetom u Hrvatskoj ukazuju na visok stupanj nesamostalnosti osoba s invaliditetom u odnosu na obavljanje svakodnevnih aktivnosti. Indikativna je činjenica kako čak 83,6 % ispitanika drži da se zakoni koji uređuju položaj osoba s invaliditetom ne provode u praksi, dok 83,9 % ispitanika smatra da ih državne institucije ne informiraju dovoljno o njihovim pravima. U dokumentu se također ističe kako su i u 2021. godini prisutne velike razlike u dostupnosti usluga osobama s invaliditetom u urbanim i ruralnim područjima, a sustavni problemi i dalje su nepostojanje kvalitetne dijagnostike te nedostupnost rane intervencije. Prema podacima iz evidencije HZZ-a, zaposleno je ukupno 2.338 osoba s invaliditetom, što je 13,5 % više u odnosu na razdoblje od siječnja do listopada 2020. godine, dok je broj osoba s invaliditetom evidentiranih u rujnu 2021. godine u Očevidniku zaposlenih osoba s invaliditetom veći za 4,7 % u odnosu na rujnu 2020. godine. Neprilagođenost javnog prijevoza i nepristupačnost mnogih objekata i dalje su izraženi problemi s kojima se susreću osobe s invaliditetom, a u prošloj godini također nije bilo sustavnih napora kako bi se osobama s invaliditetom omogućio ravnopravan pristup svim društvenim sadržajima. Porazna je činjenica da se osobe s invaliditetom nastavljaju susretati s diskriminacijom u svim aspektima društvenog života.

Tako je tijekom 2021. godine Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom zabilježila najveći broj pritužbi u odnosu na pristup dobrima i uslugama, kao i evidentan porast diskriminirajućeg postupanja u području obrazovanja.

